

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/75/2017
Identifikačné číslo spisu:	1512219031
Dátum vydania rozhodnutia:	21.06.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Eva Sakálová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1512219031.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu N., bývajúceho v Z., zastúpeného Advokátskou kanceláriou AKAK s. r. o., so sídlom v Bratislave, Slowackého 56, IČO: 47 236 230, proti žalovanej News and Media Holding a. s., so sídlom v Bratislave, Einsteinova 25, IČO: 47 256 281, zastúpenej Škubla & Partneri s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 36 861 154, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 7 C 126/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. marca 2016 sp. zn. 8 Co 23/2015 a proti uzneseniu z 22. marca 2016 sp. zn. 8 Co 34/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. marca 2016 sp. zn. 8 Co 23/2015 o
d m i e t a.

Dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 22. marca 2016 sp. zn. 8 Co 37/2015 o
d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 29. mája 2014 č. k. 7 C 126/2012-340 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplattenia nemajetkovej ujmy 100 000,- eur, spôsobenej neoprávneným zásahom do jeho osobnostných práv uverejnením článku v týždenníku PLUS 7 DNÍ z 19. júla 2012. Právne vec posúdil podľa § 11, § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie nemal preukázané, že zo strany žalovanej došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu. Uviedol, že predmetný článok informoval čitateľov o očakávanej aktuálnej udalosti - svadbe W., teda mal vo svojom celku spravodajský charakter, pričom ani jeden z výrokov obsiahnutých v článku nebol objektívne spôsobilý žalobcovi privodiť ujmu na jeho osobnostných právach, nakoľko išlo len o sprostredkovanie informácie o pripravovanej svadbe osoby verejného záujmu - W., ktorej súčasťou bola aj informácia o jej budúcom manželovi, otcovi dieťaťa, ktorého narodenie očakávali. Nestotožnil sa s námietkou žalobcu, že nie je osobou verejného záujmu, nakoľko jeho postavenie je bez ohľadu na jeho

vôľu ovplyvnené tým, že sa rozhodol žiť spoločne v manželskom zväzku a mať dieťa s osobou verejného záujmu. Dospel k záveru, že nakoľko fotografia žalobcu bola vyhotovená na mieste verejne prístupnom, primeraným spôsobom, neznevažovala ho ani nezosmiešňovala a je zrejmé, že všetky uverejnené fotografie k predmetnému článku boli použité na účely spravodajstva, na uverejnenie fotografie nebol potrebný súhlas. Súd prvej inštancie mal za to, že uverejnené informácie neboli spôsobilé privodiť žalobcovi žiadnu ujmu a v žiadnom prípade neznevažovali jeho osobu. Informáciami uverejnenými v článku, ani uverejnením fotografie žalobcu nebolo porušené jeho právo na ochranu osobnosti v zmysle § 11, § 12 Občianskeho zákonníka, z ktorého dôvodu podľa názoru súdu neboli splnené podmienky uvedené v § 13 Občianskeho zákonníka na priznanie žalobou uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy. O náhrade trov konania rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu rozsudkom z 22. marca 2016 sp. zn. 8 Co 23/2015 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolaním napadnutý rozsudok považoval za vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Mal za to, že súd prvej inštancie vykonal vo veci náležité dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ako aj posúdenia opodstatnenosti argumentácie žalovanej, na ktorej založila svoju obranu v konaní (§ 120 ods. 1 a 4 O.s.p.). Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania (v súlade s § 132 O.s.p.) dospel k správny skutkovým záverom a na ich základe následne vyvodil aj správny záver, že neboli splnené zákonné predpoklady pre vznik zodpovednosti žalovanej za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu podľa § 11, § 12 a § 13 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, keď uverejnením fotografie žalobcu nedošlo k zásahu do jeho súkromia a v konaní neboli preukázané také nepravdivé a pravdu skresľujúce údaje, ktoré by boli spôsobilé vyvodiť ujmu na osobnostných právach žalobcu, a svoje závery aj náležite v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil, keď podrobne, logicky, vnútorne komplexne a zrozumiteľným spôsobom zdôvodnil svoj postup a uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil, ako aj po stránke skutkovej, tak aj po právnej stránke a jeho odôvodnenie tak považoval za dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. V dôvodoch svojho rozhodnutia odvolací súd podrobne reagoval na odvolacie námietky žalobcu. Úspešnej žalovanej trovy odvolacieho konania nepriznal, keď návrh na ich priznanie nepodala (§ 151 ods. 1 veta prvá O.s.p.).

3. Okresný súd Bratislava V uznesením zo 4. decembra 2014 č. k. 7 C 126/2012-406 žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 O.s.p., keď dospel k záveru, že pomery žalobcu oslobodenie od súdnych poplatkov neodôvodňujú.

4. Krajský súd v Bratislave uznesením z 22. marca 2016 sp. zn. 8 Co 34/2015 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Uviedol, že súd prvej inštancie, vychádzajúc zo správne a dostatočne ustáleného skutkového stavu veci správne interpretoval a aplikoval § 138 ods. 1 O.s.p., keď z odôvodnenia napadnutého uznesenia jednoznačne vyplýva, že súd prvej inštancie predmetné ustanovenie aplikoval zohľadňujúc kritéria z neho vyplývajúce a dospel k správne záveru, že pomery žalobcu priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov podľa citovaného ustanovenia neumožňujú.

5. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorý prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Zdôraznil, že právo na spravodlivý proces je výrazným elementom a súčasťou právnej kultúry každého štátu, ktorý uznáva demokratické hodnoty. Jeho základný rámec je koncipovaný v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd konkrétne v čl. 6 ods. 1 a v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky. A práve nenáležité zdôvodnením rozhodnutia súd zasahuje do základného práva účastníka konania na súdnu ochranu v zmysle vyššie uvedených článkov Dohovoru a ústavy. V ďalšom potom uviedol svoje dôvody, pre ktoré žalovaná nemá právo uverejniť jeho fotografie, rozviedol zásah do jeho práva na súkromie v konkurencii žalovanej na slobodu prejavu a právo na informácie a ich zhromažďovanie, charakter informácií ako spravodajstva aj v rozsahu zákonnej licencie podľa § 12 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Uviedol skutočnosti, pre ktoré považoval skutkový záver súdu, že tvrdenia, ktoré boli obsahom článku a ich pravdivosť neboli žalobcom spochybnené, za nesprávny. Žalobca v dovolaní tiež uviedol svoje výhrady k záverom súdov nižších inštancií, že informácie uverejnené o žalobcovi neznevažujú jeho osobu v očiach verejnosti a nie sú

spôsobilé mu privodiť ujmy. Vo vzťahu k potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (okrem nenáležitého zdôvodnenia), namietal, že tento nesprávne posúdil majetkové, sociálne a rodinné pomery žalobcu a nezohľadnil povahu uplatneného nároku žalobcu. Žiadal dovolaním napadnutý rozsudok a uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

6. Žalovaná navrhla dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietnuť.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (žalobca, ďalej aj dovolateľ) zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

8. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 C.s.p., na základe ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237, § 238 a § 239 O.s.p. v znení účinnom do 1. júla 2016.

9. Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Rozsudky odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, boli uvedené v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Dovolanie žalovaného nesmeruje proti rozsudku, ktorý je uvedený v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania preto z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplýva. V danom prípade je dovolaním napadnuté aj uznesenie odvolacieho súdu, ale nesmeruje proti uzneseniu so znakmi niektorého z uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

10. Predmetné dovolanie by bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám, ktoré boli uvedené § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobca poukazoval vo svojom dovolaní, že konanie je zaťažené vadou, ktorá bola uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., jej existencia však nevyšla v dovolacom konaní najavo.

11. Dovolateľ mal za to, že odvolací súd zaťažil konanie vadou podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom, keď odvolací súd svoje rozhodnutia zdôvodnil v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p.

12. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach uvádzal, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. nie je významný subjektívny názor strany, ktorá namieta, že sa súdy nižších inštancií dopustili takej vady, rozhodujúcim je len záver dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016).

13. Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo na možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu, právo na doručenie vyjadrenia k odvolaniu a pod.).

14. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ale právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho

požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (viď tiež II. ÚS 76/07).

15. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 111/1998) považovaná za procesnú vadu („inú vadu konania“) nezakladajúcu prípustnosť dovolania. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdili viaceré rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

16. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu neposkytuje žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny dôvod, aby na preskúmvanú vec bola aplikovaná druhá veta uvedeného stanoviska.

17. V danom prípade treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd sa stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie.

18. Žalobca vzniesol ďalšie námietky vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia odvolacieho súdu, v skutočnosti však nimi len vyjadroval svoj nesúhlas s výsledkami sporu a právnym posúdením veci súdmi. Otázky nastolené dovolateľom sa týkajú skutkového a právneho posúdenia veci súdmi. Dovolací súd preto zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, na ktorých je rozhodnutie založené, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Skutočnosť, že žalobca má odlišný právny názor než konajúce súdy bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd nezdôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

19. Z obsahu dovolaní možno vyvodiť, že dovolateľ namieta nesprávne právne posúdenie veci samej súdmi nižších inštancií, ako aj nesprávne skutkové a právne posúdenie splnenia podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Dovolací súd poznamenáva, že obidva tieto dovolacie dôvody (§ 241

ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.) v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou dovolacieho súdu nezakladá procesnú prípustnosť dovolania (viď R 37/1993 a niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2000, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012, 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011). Dovolací súd mohol pristúpiť k preskúmaniu tohto dovolacieho dôvodu len v procesne prípustnom dovolaní, čo však nie je prípad prejednávanej veci.

20. V danom prípade prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodit' z § 238 O.s.p. a z § 239 O.s.p. ani z § 237 ods. 1 O.s.p., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako procesne neprípustné odmietol.

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.